

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

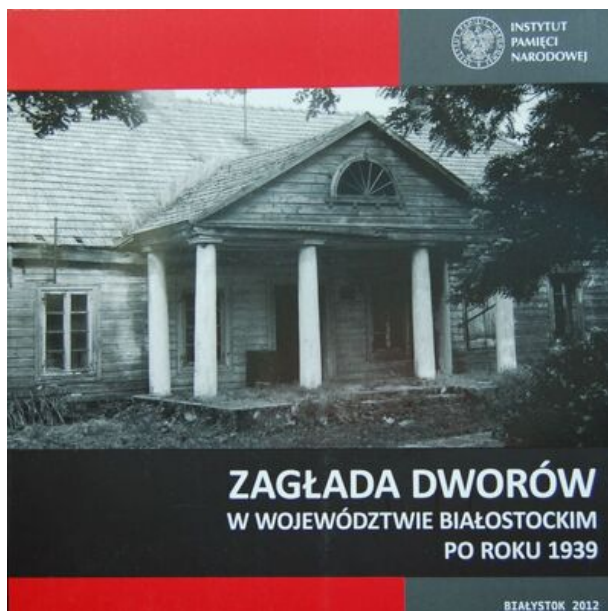
<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/publikacje/ksiazki-bialystok/29995,Zaglada-dworow-w-województwie-bialostockim-po-roku-1939.html>
19.05.2024, 15:57

Zagłada dworów w województwie białostockim po roku 1939

Zagłada dworów w województwie białostockim po roku 1939, red. Ewa Rogalewska, Łukasz Lubicz-Łapiński, Białystok 2012, 156 s. + mapa [Lokalizacja majątków ziemskich prezentowanych na wystawie] + **The ruin of manors in the białostockie voivodeship after 1939** [wkładka angielszczyzna].

Nakład wyczerpany

Katalog wystawy pod tym samym tytułem, przygotowanej przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Białymstoku, otwartej 16 września 2012 r. w Białostockim Muzeum Wsi w Osowiczach.

Kolejny raz Instytut Pamięci Narodowej, wypełniając swoje statutowe zadania, przedstawia represje, jakim poddawano polskich obywateli w latach 1939–1990. Tym razem prezentujemy losy przedstawicieli warstwy właścicieli ziemskich, będących częścią elit Drugiej Rzeczypospolitej, niszczonej przez okupanta sowieckiego i niemieckiego w czasie II wojny światowej w ramach zaplanowanych akcji AB – Katyń, kiedy fizycznej eksterminacji towarzyszyła bezprawna akcja grabieży majątków przez okupantów. Na wystawie przedstawiono osoby, będące egzemplifikacją szerszych akcji, jak deportacje, aresztowania, zesłania do sowieckich łagrów, ofiary Zbrodni Katyńskiej czy też niemieckich obozów koncentracyjnych w formie listy strat i represji ziemiaństwa, na podstawie literatury, wspomnień i innych źródeł archiwalnych. (...) Zamysł umieszczenia wystawy w salach osiemnastowiecznego, modrzewiowego dworu z Bobry Wielkiej (pow. Sokółka) przeniesionego do Białostockiego Muzeum Wsi w 1984 r., był celowy: wzmocniono przekaz źródłowy in situ, prezentując artefakty z muzealnej kolekcji. Ekspozycja muzealna z zaaranżowanymi elementami wnętrza, z wyposażeniem podworskich mebli, bibelotów oraz pamiątek rodzinnych przedstawia zaledwie namiastkę dworskiej aury. Zasadnicza część wystawy składa się z materiałów ikonograficznych, uzupełnionych opisem i zaprezentowano ją na planszach, umieszczonych na ścianach pustych pomieszczeń dworu (w budynku prowadzone są prace konserwacyjne). Przedstawiono tu skany map, fotografii

rodziny, wspomnień dotyczących właścicieli dworów w woj. białostockim, a także dokumenty administracyjne o zniszczeniu majątków oraz ukazujących represje, jakim poddawani byli właściciele ziemscy po roku 1939.

Ewa Rogalewska – Wstęp

SPIS TREŚCI

Ewa Rogalewska – Wstęp

Dwór w pejzażu polskim

Rodziny ziemiańskie

Pod okupacją sowiecką 1939–1941

Pod okupacją niemiecką 1941–1944

Reforma rolna

Reakcje społeczeństwa

Dwory dziś

Bobra Wielka

Drozdowo i Wiktorzyn

Dzierzbia

Roman Lasocki i „Uprawa”

Jancewicze

Janczewo

Trudne wybory, tragiczne losy

Jeziorko

Kisielnica

Klejwy

Korzeniste

Kożany

Łosośna Mała

Massalany

Mień

Nowodwory-Dominikowo

Pawłowicze

Ruś Stara

Skarbiec i Sedelniki

Szepietowo Podleśne

Turośń Kościelna

Żytorość

Straty i represje w środowisku ziemiańskim województwa białostockiego w latach 1939–1956 (opr.

K. Jodczyk)

Indeks osobowy

Indeks geograficzny

Gdzie kupić publikacje:

[Białystok](#)